

4. Марченко Т. А. Лексико-семантичні та словотвірні особливості назв городніх культур української мови : автореф. дис. ... канд. філ. наук : 10.02.01. Київ : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2008. 24 с.

**Галина Сосой,
старший викладач,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
Світлана Дейнека,
викладач,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка**

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Розвиток глобальної комп'ютерної мережі Інтернет відкрив нові перспективи вдосконалення світової освітньої системи. Завдяки засобам нових інформаційних і комунікаційних технологій з'явилася нова технологія навчання, а саме – дистанційне навчання. При дистанційному навчанні студент і викладач просторово відокремлені один від одного, але при цьому вони можуть знаходитися у постійній взаємодії, яка організована за допомогою особливих прийомів побудови навчального процесу, форм контролю, методів комунікації за допомогою електронної пошти та інших технологій інтернету, а також організаційно-адміністративних заходів, що спеціально розробляються. Дистанційне навчання, засноване на використанні технологій інтернету, виконує ряд нових функцій і припускає реалізацію певних принципів, серед яких велике значення має принцип розподіленої співпраці, інтеграції, входження у світову мережеву освітню спільноту.

Інтерес до проблеми дистанційної освіти має життєву важливість для України. Стрімкий перехід багатьох освітніх процесів в інший формат викликав необхідність швидкого пристосування до нових умов із боку державної влади, профільних міністерств і безпосередньо закладів освіти. Зміни, які відбуваються у закладах вищої освіти, стосуються методів навчання, самого підходу до викладання, формування компетенцій у здобувачів освіти, організації навчального процесу, що викликало неоднозначну реакцію в учасників освітнього процесу.

Педагоги і психологи сьогодні працюють над вдосконаленням системи вітчизняної дистанційної освіти, що претендує на передову роль у світі. Останнім часом ведеться активна робота із створення нових і удосконаленню вже наявних програм з дистанційного навчання ІМ. На ринку навчальної продукції з'явилася велика кількість програм мультимедіа з курсами ІМ.

Специфіка ІМ як навчальної дисципліни визначається тим, що вона, характеризуючись рисами, властивими взагалі мові як знаковій системі, у той же час визначається цілим рядом відмінних від рідної мови особливостей оволодіння нею. Водночас із цілої низки характеристик вона істотно відрізняється і від будь-якої іншої навчальної дисципліни.

Основні положення навчання іноземної мови за дистанційною технологією:

1. В основі навчання іноземної мови дистанційно повинна лежати самостійна практика кожного студента.

2. Діяльність кожного студента повинна будуватися під керівництвом досвідченого викладача, тобто на основі інтерактивності. Навчальний процес повинен бути побудований так, щоб педагог мав можливість систематично впродовж всього курсу відстежувати, коректувати, контролювати і оцінювати діяльність студентів.

3. Самостійна діяльність студента потребує ефективного зворотного зв'язку.

4. Студент повинен мати різноманітні контакти у процесі навчання з партнерами по курсу, зарубіжними партнерами, викладачем [2].

Види самостійної діяльності студентів також повинні бути різноманітними – індивідуальними, парними, груповими.

Основними методичними принципами подібної системи навчання є:

– комунікативний принцип, який забезпечується не тільки при контактах із викладачем, але під час роботи із різноманітною інформацією, яку можна отримати із різних баз даних, конференцій, Інтернет і регіональних мереж, бібліотек і культурних наукових центрів світу;

– принцип свідомості, який передбачає опору на певну систему правил;

– принцип опори на рідну мову;

– принцип наочності, який передбачає різні види і форми наочності: мовну, зорову, слухову, а також організацію аудіо-конференцій;

– принцип доступності, що забезпечується в дистанційних курсах не тільки за рахунок відповідної розробки учбового матеріалу різних рівнів складності, але і за рахунок інтерактивного режиму роботи, що особливо важливо при організації навчання іноземної мови на відстані;

– принцип позитивного емоційного фону, що формує стійку мотивацію навчання, що дозволяє встановити атмосферу взаємодопомоги, доброзичливості і відчуття задоволення [1].

Указані принципи мають методологічне значення для успішного навчання іноземної мови дистанційно. Проте це зовсім не значить, що інші методологічні принципи не слід використовувати.

Важливе значення для організації дистанційного навчання мають наступні чинники:

1. Відбір і організація мовного матеріалу відповідно до цілей і завдань курсу.

2. Структуризація курсу, його методична і технологічна організація (гіпертекстові технології, Web сторінки).

3. Чітке планування роботи групи.

4. Організація систематичних консультацій з викладачем.

5. Встановлення і уміла підтримка позитивного емоційного фону в групі в цілому і у кожного студента окремо [4].

Дистанційне навчання покликане вирішувати специфічні задачі в сучасних умовах. А саме:

- можливість отримати якісну сучасну освіту у будь-яких умовах;
- посилення активної ролі студента у власній освіті;
- різке збільшення об'єму доступної інформації, доступ до світових культурних і наукових скарбів;

- отримання можливості спілкування із викладачами-професіоналами, з однолітками-однодумцями, консультування у фахівців високого рівня.

Переваги дистанційної освітньої діяльності перед традиційними формами полягають в їх оперативності, продуктивності, насиченості, можливості швидкої і ефективної творчої самореалізації. Нові інформаційні технології роблять істотний вплив на психологічні і світоглядні якості студентів. Дистанційна форма може успішно застосовуватися при вивченні іноземної мови здобувачами вищої освіти на будь-якому етапі навчання.

Джерела та література

1. Блощинський І. Г. Сутність та зміст поняття «дистанційне навчання» в зарубіжній та вітчизняній науковій літературі. *Вісник Національної академії Державної служби України. Педагогічні науки*. 2015. Вип. 3. С. 5–25.

2. Вишнівський В. В., Гніденко М. П., Гайдур Г. І., Ільїн О. О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів. Київ : ДУТ, 2014. 140 с.

3. Лук'яненко В. В. Досвід упровадження дистанційного навчання для організації самостійної роботи студентів з англійської мови. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2014. Вип. 2. С. 70–75.

4. Олійник О. В. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ. *Лінгвістичні дослідження* : збірник наукових праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 2014. Вип. 38. С. 238–246. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua>

5. Постоленко І. Ефективне навчання англійської мови дистанційно. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2015. № 1 (23). С. 104–108.

6. Сидоренко І. А. Дистанційна освіта як сучасний метод викладання іноземної мови. URL: <https://www.kamts1.kpi.ua>

Наталія Токуєва,
кандидат педагогічних наук,
Полтавський державний аграрний університет

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ (ПЕРЕДВИЩА ОСВІТА)

У процесі викладання української мови як іноземної викладачі використовують різноманітні форми, засоби й методи навчання: і колективні, й індивідуальні. Незважаючи на те що основна кількість годин, згідно з навчальними планами, відводиться на колективні форми навчання, викладачі намагаються якнайбільше застосовувати засоби й методи індивідуалізації навчання, що є надзвичайно важливою й ефективною умовою саме дистанційної форми навчання іноземних громадян, яка через різні причини набула актуальності в наш час.

Поняття «індивідуалізація навчання», його форми, методи й засоби прямо чи опосередковано були предметом вивчення багатьох українських та зарубіжних учених. Більшість із них розглядають індивідуалізацію навчання як організацію навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (В. Володько, О. Кірсанов, Г. Кумаріна, В. Онищук, В. Федчик та ін.), як